

Advies aan het college

Opsteller

Hoekstra, Klaas

Portefeuillehouder

Jaap van Veen

Vergadering van

College d.d. 02 apr 2024

Kenmerk

Z.24.423554 / D.24.1735425

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Zelfevaluatie brp 2023

Onderwerp

Zelfevaluatie basisregistratie personen 2023

Voorgesteld besluit

1. Neem kennis van de resultaten en aanbevelingen in de managementrapportage van de zelfevaluatie brp 2023
2. Neem kennis van de resultaten en aanbevelingen in het verslag vragenlijst volwassenheid brp
3. Instemmen met opvolgen van de voorgestelde actiepunten
4. Instemmen met het advies de bestuurlijke boete niet in te voeren bij het niet nakomen door burgers van hun verplichtingen op grond van de wet brp
5. Ondertekenen van bijgevoegd uittreksel zelfevaluatie brp 2023 om te delen met de Autoriteit Persoonsgegevens en met de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens van het Ministerie van Binnenlandse Zaken

Definitief besluit**Inleiding**

Op grond van de Wet basisregistratie personen wordt jaarlijks onderzoek gedaan naar de inrichting, de werking en de beveiliging van de basisregistratie en naar de verwerking van gegevens in de basisregistratie personen. De resultaten van het onderzoek moeten jaarlijks via het uittreksel aan de Autoriteit Persoonsgegevens en aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gestuurd voor 30 april 2024.

Het onderzoek bestaat uit het beantwoorden van de vragen over de BRP, de inhoudelijke controle (IHC) van de persoonslijsten en het verbeteren van de bevindingen in persoonslijsten uit de bestandscontrole module (BCM). De beantwoording van de vragen en de bevindingen uit de controles zijn verwerkt in de kwaliteitsmonitor. Daarnaast worden de vragen over de informatiebeveiliging van de BRP in de ENSIA-tool

beantwoord.

De kwaliteitsmonitor genereert de managementrapportage aan de hand van:

- de resultaten van de op 20 november 2023 jl. gedraaide Bestandscontrolemodule (BCM);
- de resultaten uit de inhoudelijke controle persoonslijsten;
- de antwoorden op de vragen over de basisregistratie.

De resultaten van de vragen en antwoorden uit de ENSIA-tool, betreffende de informatieveiligheid, zijn in de managementrapportage vanuit het ENSIA overzicht overgenomen.

De vragen zijn afzonderlijk ingedeeld in een bepaald aspect van de basisregistratie en de informatieveiligheid die afkomstig zijn uit het nieuw ontwikkelde normenkader. Door het nieuwe normenkader met beheersdoelstellingen en beheersmaatregelen, wordt een duidelijk kader geboden voor de kwaliteit van de data, het inrichten van de processen en de BRP dienstverlening. Voor medewerkers wordt het inzichtelijker waar de kwaliteitscriteria van de gemeentelijke bestanden van de BRP aan moeten voldoen.

Daardoor is het duidelijk welke normen gelden voor het tijdig, op de juiste, volledige en rechtmatige wijze verwerken van gegevens in de BRP. Dit draagt bij aan een verbetering van de kwaliteit van de BRP, de dienstverlening en uiteindelijk aan het gebruik van de BRP.

De normen sluiten aan op het wettelijk kader en beleidsuitgangspunten voor de kwaliteit van de BRP.

In het uittreksel zelfevaluatie staan de behaalde resultaten.

De zelfevaluatie brp is in 2023 door het ministerie verbeterd om een betere manier van meten op en het rapporteren over de kwaliteit van de brp. Daarbij is onderscheid gemaakt in normen die toezien op op het naleven van wet- en regelgeving (rechtmatigheidsvragen) en normen die toezien op de sturing door gemeenten op de eigen kwaliteitsdoelen voor de brp. De vragen zijn gewijzigd, waardoor ook de beantwoording wijzigt. Bijvoorbeeld het opnemen en het controleren van de brp verwerkingen in het avg verwerkingsregister was niet noodzakelijk. Op basis van de zelfevaluatie 2023 wordt dit wel verwacht.

In de wet brp is de mogelijkheid opgenomen om inwoners die niet aan hun brp-verplichting voldoen, bijvoorbeeld doorgeven adreswijziging, een bestuurlijke boete op te leggen. De vraag of wij de bestuurlijke boete opleggen wordt jaarlijks gesteld. Ooit is in de gemeente Heerenveen informeel besloten de bestuurlijke boete niet op te leggen, omdat de aantallen waarbij de bestuurlijke boete effectief kan zijn niet hoog zijn. De last van het opleggen van de bestuurlijke boete is voor de organisatie groter dan het te behalen voordeel. Het voorstel is dan ook om vast te stellen dat de bestuurlijke boete niet wordt ingevoerd, mede vanwege de mededeling dat het ministerie studeert op andere mogelijkheden om de burger hun verplichting te laten nakomen. Jaarlijks schrijven wij ca 770 personen uit naar het land Onbekend. Dit zijn mensen waar we geen contact mee kunnen krijgen, vaak gaat het om mensen die terugkeren naar het land van herkomst of vertrekken naar andere landen in de wereld. Het daadwerkelijk opleggen van een bestuurlijke boete betekent dat we moeten monitoren of iemand ooit weer ergens in beeld komt. Deze last wordt groter gezien dan het voordeel dat het oplevert.

De beantwoording van de rechtmatigheidsvragen wordt beoordeeld door het ministerie.

De volwassenheidsvragen zijn in 2023 een nieuw onderdeel van de zelfevaluatie brp. De beantwoording van de volwassenheidsvragen is vooral bedoeld om aan te sluiten bij de algemene principes van kwaliteitsmanagement, oftewel het continu verbeteren van de bedrijfsprocessen door het toepassen van de Plan-Do-Act-Check (PDCA) cyclus op de eigen processen. De bedoeling is dat de uitkomsten van de volwassenheidsvragen beter aansluiten bij de informatiebehoefte van het college en de raad, waardoor de kwaliteit van de BRP meer politieke aandacht krijgt. De uitkomsten van de volwassenheidsvragen zijn bedoeld voor interne verantwoording en worden daarom niet opgenomen in de verantwoording aan het Ministerie en aan de Autoriteit Persoonsgegevens.

De beantwoording van de rechtmatigheidsvragen en de volwassenheidsvragen levert een aantal actiepunten op, waarbij een aantal processen aangepast moet worden, in sommige gevallen in overleg met andere afdelingen. De relatief lage score op de volwassenheidsvragen is niet onverwacht, omdat het nieuwe vragen zijn over situaties die voorheen niet werden uitgevraagd. In de praktijk vindt de uitvoering wel plaats, maar we kunnen het niet aantonen. Vaak gaat het om situaties die in beeld zijn, maar niet zijn beschreven en daardoor niet gecontroleerd worden. Samen met een aantal Friese gemeenten bespreken we in april hoe de uitwerking van de vragen en antwoorden in de zelfevaluatie ingepast kunnen worden in de procedures.

Ook sluiten de volwassenheidsvragen aan bij het ontwikkelingstracject dat binnen Burgerzaken is gestart. Hierin is het opleidingsplan een onderdeel waarbij we voor 2024 dekking hebben uit het concernopleidingsplan. Inmiddels is een e-learning applicatie aangeschaft waarmee de diverse burgerzaken-opleidingsmodules kunnen worden gevolgd, waarbij we afspraken maken met medewerkers welke modules gevolgd moeten worden.

De voorbereidingen voor het aanpassen van de procedures zijn inmiddels opgepakt. Op de onderdelen bijhouden en verstrekken van gegevens is de score 100%.

Beoogd effect

Het doel van de zelfevaluatie brp is het in kaart brengen van de actuele situatie met betrekking tot de inrichting, de werking, de beveiliging alsmede de verwerking van gegevens in de basisregistratie personen.

Argumenten

1.1 De wet brp bepaalt aan welke eisen voldaan moet worden op het gebied van de inrichting, de werking en de beveiliging van de basisregistratie personen. Dit geldt ook voor de verwerking van de gegevens in de basisregistratie personen.

2.1 De beantwoording van de volwassenheidsvragen wordt gebruikt om de interne verantwoording te verbeteren.

3.1. Uit het onderzoek blijkt dat we niet op alle onderdelen aan de eisen voldoen. Dit komt doordat de vragen dit jaar gewijzigd zijn t.o.v. de vragen van vorige jaren. Om wel aan de eisen te voldoen worden de volgende acties uitgevoerd:

- alle brp verwerkingen opnemen in het AVG verwerkingsregister;
- vervolgens de actualiteit van de opgenomen brp verwerkingen in het AVG verwerkingsregister periodiek controleren;
- een proces inrichten voor het uitvoeren van een bedrijfscontinuïteitsplan en dat toepassen voor de brp processen, zodat de bedrijfscontinuïteitsrisico's in beeld zijn en worden benoemd;
- inrichten en uitvoeren van een proces voor jaarlijkse bijscholing van de medewerkers om de benodigde kennis en vaardigheden op peil te houden;
- inrichten en uitvoeren van een proces om wijzigingen in de brp wet- en regelgeving te kunnen bepalen en uit te voeren

4.1. Het advies om het actiepunt voor het formuleren van actueel beleid voor het behandelen van het nakomen van verplichtingen van burgers en eventueel een bestuurlijke boete op te leggen niet op te nemen is gebaseerd op onze ervaring dat burgers waar dit op van toepassing is vaak al onbereikbaar zijn. De administratieve last voor de organisatie weegt niet op tegen het eventuele boetebedrag (max € 300). Meerdere gemeenten hebben de afgelopen jaren aangegeven dat de bestuurlijke boete niet het juiste instrument is om burgers te bewegen hun verplichtingen na te komen. Het ministerie heeft onlangs ook aangegeven te bezien of er andere mogelijkheden zijn om er voor te zorgen dat burgers hun

verplichtingen na komen.

5.1. Het ondertekende uittreksel moet voor 30 april aan de Autoriteit Persoonsgegevens en aan de Minister van BZK worden gestuurd.

Risico's of kanttekeningen

- Het opstellen van een plan voor bijscholing (opleidingsplan) heeft consequenties voor het opleidingsbudget in de toekomst. Voor 2024 is er dekking uit het concernopleidingsbudget;
- het opleggen van een bestuurlijke boete is een gemeentelijke bevoegdheid;
- Door de reisdocumentenpiek, organisatie van verkiezingen en het minder uren werken door ervaren collega's is het noodzakelijk dat er voldoende tijd is voor de collega's om opleidingen te volgen en de kennis te vergroten. Hierdoor bestaat een kans dat opleiden en ontwikkelen niet op het gewenste niveau wordt gedaan, waardoor de kwaliteit van de gegevens in de brp kan dalen.

Communicatie

Afgestemd met adviseur communicatie:

G. Hamstra

Financiën

Afgestemd met adviseur financiën:

Afstemming met andere afdelingen en/of griffie

Ciso en Interne Controle BFJZ

Bijlagen